

بررسی رابطه بین نسبتهای بهره وری و نسبتهای سودآوری در میان شرکتهای بورسی

(صنعت ماشین آلات و تجهیزات) طی سالهای ۸۴-۸۸

دکتر سلیمان ایرانزاده، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

محمد بابرامعلی باسمنج، دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت صنعتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

سجاد کریمی، کارشناس ارشد رشته حسابداری دانشگاه اصفهان

چکیده

رشد و توسعه اقتصادی هر کشور مرهون استفاده بهینه از امکانات و منابع آن کشور است. تاریخ دو هزار ساله صنعت، عصر فراصنعتی و ارتباطات، نتیجه رشد و ارتقاء بهره وری است. پر واضح است که میزان دانش، اطلاعات و آگاهی مدیران از مفاهیم بهره وری و نسبتهای مالی و کاربرد آنها در ارزیابی شرکتهای صنایع مختلف، از پارامترهای اساسی موفقیت فرآیندهای بهبود بهره وری است. مقاله حاضر تحت عنوان "بررسی رابطه بین نسبتهای بهره وری و نسبتهای سودآوری" که در صنعت ماشین آلات و تجهیزات در دوره زمانی ۸۴ تا ۸۸ انجام گرفته است، بدنبال بررسی و تح رابطه میان نسبتهای بهره وری و سودآوری شرکتهای موجود در صنعت مذکور می باشد. بنا به ماهیت تحقیق و پژوهش روش تحقیق از نوع تحقیقات علی است و داده های پژوهش با استفاده از صورتهای مالی حسابرسی شده شرکتهای از طریق سایت رسمی سازمان بورس کشور جمع آوری شده است. همچنین مبانی نظری تحقیق از طریق مطالعات کتابخانه ای جمع آوری گردیده است. بر اساس داده های موجود نسبتهای بهره وری مورد مطالعه در این تحقیق محاسبه گردیده است. سپس نتایج توسط نرم افزار اکسل و SPSS تجزیه و تحلیل شده است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه شرکتهای موجود در صنعت ماشین آلات و تجهیزات می باشد. لذا از نمونه گیری آماری استفاده نشده است. با توجه به ماهیت سوالات و فرضیه های تحقیق و مقیاس متغیرهای پژوهش آزمون F، آزمون t و ضریب همبستگی پیرسون بعنوان روشهای آماری تحقیق برای تأیید یا رد فرضیه ها انتخاب شده است. به طور کلی در راستای سوالات و فرضیه های تحقیق نتایج نشان داد میان نسبتهای بهره وری و نسبتهای سودآوری در سطح اطمینان ۹۵ درصد به لحاظ آماری معنی دار می باشد و یک رابطه مثبت و مستقیم بین این دو وجود دارد. سرانجام با جمعبندی یافته ها و نتایج پژوهش در پایان پیشنهادهای به منظور بهبود نسبتهای بهره وری و نسبتهای سودآوری در شرکتهای بورسی شده ارائه گردیده است.

واژه های کلیدی: نسبتهای سودآوری، نسبتهای بهره وری، ارزش افزوده، بازده فروش، بازده داراییها، سود ناخالص، هزینه انرژی، نیروی کار، رگرسیون خطی ساده و همبستگی.